

ଗଂଦୁ ଗଢ଼ୁଣ୍ଡ ଜୀବେରୁ. ଅପାନଗୁକେ ଜଣାଲୁ
ମାତ୍ରୋଳ୍ଲେ ହେଲେବାରୁ. ଅପା କେଇଲୁ
ଅଠ ଲାଙ୍ଗ ଆଖି, ହୁଷ୍ଟ ମୁଦ୍ରି ଥାଏ ତୋରିଲୁ
ବୁଦେଇରା... ଇମ୍ବୁ ଦେଇଦୁଗି ବିଳ୍ଳିଯେ,
ଆମୋ ଗୋତ୍ରା ଗଢ଼ିଲ୍ଲା, ଏମୁ ହେଲୁଛୁ ଇପ୍ଚ...
ଇପ୍ଚ ଜରୋରେ ମନେ ତୁଳବା ସାକାଗିଲ୍ଲା,
ଇପ୍ଚ ବିଳ୍ଳ ଜଧାନଲ୍ଲ ଅଠ ଯାରିଗୁ
ଅତ୍ଥଲାକେ ଆକିଲ୍ଲାନ୍ତି, ପନାଦାରୁ କିତାପତି
ମାତ୍ରାନେ ଜାତାବେଁ ହାଗେଇବାଲେ ମଗନ୍ତି
ତିରୁଗି, ‘ପିଯା ମାଦେଇ, ନିଗୁରୁକୁ ଶିଂତ
ବଲାଟି, ନିନୁ ଗଂଦୁ କଣାଳୁ. ବିଳ୍ଳ, ହୁଷ୍ଟ,
ଲାଙ୍ଗ ଅଠ ଇନ୍ଦ୍ରୀଂଦୁ କିତା ହାକୁଅନ୍ତେ ନିନ୍ଦା
ତୁଳାଦାଶୀଦ୍ଵିନି, ହେଣ୍ଟିଗ ନନ୍ଦ ମଗନେ,
ଯାବାଗଲୁ ଅକ୍ଷୁଦିର ଜୋତେନେ ଇନ୍ଦ୍ର ଶଧୁ
ଅପରାଗୀ ଅକ୍ଷୁଯ୍ୟା, ନିନୁ ହୃଦାଗ ଅନ୍ତେଇଦେ
ନିଂଗେ ମତେହାଗୁହେନେବୋ ଏଠିଦୁ ଜୋରାଗି
ବୈଯୁତା ଏଇରବନ୍ଦୁ ଏହିଦୁକେଂଠ ତନ୍ତ୍ର
କୋହେଯତ୍ର ନେଦେବା ଏଲ୍ଲରୁ ବେପ୍ପାଇ
ନିନ୍ତବିଷ୍ଟରୁ.

ಶಾಂಭವಿಗೆ ಕೋಪ ತಡ್ದುಕೆ ಅಗಲ್ಲಿ. ಮೇನಕ್ಕು ಎಳೆಹುಟ್ಟಿಂದು ಬೆಸ್ತಿಗೆ ದಬಾ ದಬಾ ಅಂತ ಗುರ್ಧುತ್ತಾ, 'ನಿಂಗ್ಯಾಕೆ ಬೇಕೆತ್ತು ಇದ್ದ್ಲಾ, ನಿವು ಹೆಚ್ಚಿಮಹತ್ತು ಕಣ್ಣೆ, ಈ ಮನೆಲ್ಲೇ ನಾಯಿ ತರಾ ಬಿದ್ದಿರ್ಭರ್ಕ. ನಿಮ್ಮ ಈ ಮನೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರನೂ ಇಲ್ಲ, ಈ ಮನೆಗೊಳ್ಳುವ ವರ್ಷೋದ್ದಾರಕ ಪಟ್ಟಿಬುಟ್ಟಿದ್ದನಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ನಿವು ಅವರೇಳ್ಳಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿಂದು ಬಿದ್ದಿರಬೇಕು. ನಿನೆನು ಮಾಡಿದ್ದಿಲ್ಲ ತಪ್ಪೆ, ಕಣ್ಣ ತಪ್ಪು' ಎದು ಅಳುತ್ತಲ್ಲಿ ಮಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವದನ್ನು ನೇಡಿ ಸಹಿಸಿ ಜಾಡಿಶರು, 'ಶಾಂಭ, ಅ ಮಗಿಗ್ಯಾಕೆ ಅಂಗ ಹೊಡಿದಿಯಾ, ನಿ ಏನು ಮನಸ್ಯಾಳ, ರಾಕ್ಕಿಸಿಯೋ, ಬಿಡೇ ಅವ್ಯಾಸ' ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮಗಳನ್ನು ಶಾಂಭವಿಯ ಕೈಯಿಂದ ಬಿಡಿಕೊಂಡರು.

ಮಾದೇವನಿಗೆ ಹೆಡತೆ ಮ್ಯಾಲ್ ಕೊಪ್ಪಣಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರನಾ ದೊಡ್ಡ ಮಾಡಿ ಮನೆನೇ ಹತ್ತಿ ಉರಿಯೋಗೆ ಮಾಡ್ತು ವಾರಿಜಳನ್ನು ಅಳ್ಳೆ ಕೊಡಬಾಕೆ ಬಿಡುವವ್ಯವ್ಸು ಸಿಸ್ಟ್ರು ನೈರ್ಮಿಗೇರಿದ್ದು ಅಂಗೆ ಮಾಡಲಾರದೆ ತನ್ನ ಅಸಹಾಯಿಕರೆಗೆ ತಾನೆ ಮರಗುತ್ತಾ, ಅವಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಲು ನಾಲ್ಕು ಒದೆನಾಡ್ದು ಬಿಡುವಕ್ಕೆ ಅನ್ನಿಸಿ ಸೆಟೆದು ನಿಂತುಕೊಂಡ. ಆದ್ದೆ ಅಂಗೇನಾದ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದ ವಾರಿಜ ಮನಸಿಕೊಂಡು ಮೃತ್ಯನ್ನ ಕರ್ಕಾಂಡ ತೌರು ಮನೆಗೆ ಹೊಗಿಬಿಡುವ ಚಾಳಿ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮಾದೇವ ಸುಮಹಾನಿ ಬಿಟ್ಟು ಅಳ್ಳಬ್ಬಿದ್ದ ಅತ್ಯಿಗಿಯನ್ನು ನೋಡಲಾರದೆ ಅಶ್ವಿಗೆ, ಅವು ವಿಸರಯ ನಿಮ್ಮ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ, ನೀವ್ಯಾಕೆ ನೊಂದೆಷ್ಟಿರಾ, ಅವಳ್ಳು ನಾಯಿ ಬುದ್ಧಿ, ಮಾನ ವೃಷ್ಟಿದ್ವಾರ್ಲೆ ಅವಳ ಪ್ರೋಗರು ವಚ್ಚಾಗ್ರಹಿತ, ಸಿಗೆಗಿಲ್ಲ ಮಗನ್ನಾ ಎತ್ತಿದ್ದ್ವಾ ಇಂ, ನೀವು ಸಮುದ್ರಿ ಅಳ್ಳೆ, ಅವಳ್ಳಾದ್ದ ತಪ್ಪಾ ಪೋಗ್ಗಾಕಳಿ. ಮಣಿಳು ಮಾಡೋದ್ದು ದೊಡ್ಡೆ ಮಾಡಿಕ್ಕಣಿಲ್ಲ... ಅಂಗಲ್ಲ ಇಂಗೆ ಅಂತ ಅವು ಯೋಳಿಬ್ಬಿಟ್ಟೆ ರುಜು

ತಿಳ್ಳಾಳಿಲ್ಲ, ನಾನು ಪಟ್ಟಣ ಬುಡಿ ಅಲ್ಲೇ... ಅಣ್ಣಿ
ನಿನು ಸುವ್ಯಾರು, ಅಲ್ಲೇಗೆ ವನ್ನು ಬೈಬೇಡ... ಹೋಗಿ
ಮಕ್ಕಳ ನಿವೃ ಆಚೆಗೋಗಿ ಆದ್ದೂ ಒಗಿ ಅಂತ
ಪರಿಸ್ಥಿತಿನ ತಿಳಗಾಳಿನೊಕೆ ನೇಡಿದ.

ಅಲ್ಲಿತ್ತಲೇ ಇದ್ದ ಶಾಂಭವಿ ‘ನೋಡ್ವಾ ಮಾದು
ನಿಗೆ ಗಂಡುಗ ಇರ್ಯೋದು ನಿಗೆ ಅಗಳಿಲ್ಲ ಅನ್ನಂಗ
ನಿಸ್ಟೇ ಮಾತಾರ್ಪುಟ್ಟಲ್ಲ. ಎರೂ ನಂಗು ಮಗಾ
ಅಲ್ವಾ, ಯಾವಾತ್ತೂದ್ದ್ರಿ ನಾನು ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳು, ನನ್ನ
ಮಕ್ಕಳ ಅರ್ಥ ಭೇದ ಮಾಡಿದ್ದಿನಾ.... ಎಲ್ಲ್ರಿ ಕ
ಮನೇ ಮಕ್ಕೇ ಅಲ್ವಾ... ಎಗೆ ಇದ್ದಲ್ಲ ಸಯಂಕಂಡ
ಇರ್ಯೋದು ಮಾದು’ ಎಂದು ಮೈದುನಂಗ
ಹೇಳಿದರು.

ಅಲ್ಲಿಗೆಯ ಕೆಣ್ಣೀರು ಅವನನ್ನಿಲ್ಲ ತಲ್ಲಿ
ಹುಟ್ಟಿಸಿತು. ‘ಅಡ್ಡಿ, ಅವು ಪರಾಗಿ ನಾನು ನಿಮ್ಮಕ್ಕೆ
ಕ್ಕಮೇ ಕೇಳಿನಿ, ಅವು ತಪ್ಪನ್ನ ಹೊಗ್ಗೆ ಆಕಂಡ
ಕ್ಕಮಿ ಬುಡಿ ಅಡ್ಡಿ. ನಿವಾತ್ತ ಕೆಣ್ಣೀರಾಕ್ಕೆದಿ
ನಂಗಿ ತಡ್ಮಿಳಾಕಾಗಾಕಿಲ್ಲ, ಈ ವನೆಗೆ
ಅವು ಇದ್ದಂತಿಗೆ ನಿವು, ನಿವು ನೊಂದ್ದಂತೆ ಕ್ಕ
ಮನ್ನಾಗೆ ಯಾಗೂ ಸುಖಿ ಇರಾಕಿಲ್ಲ ಅಡ್ಡಿ
ಎಂದು ಆರ್ಥಾಗಿ ಮಾಡೇವ ಹೇಳಿದ. ಅವನು
ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿ ಶಾಂಭವಿಯ ದುಖಿ ಮತ್ತು ಷಟ್ಟ
ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಏನೋ ಆಗಿಹೋದ ಹಾಗೆ ಹೆಡಕ್ಕೆ
ದುಖಿಸುತ್ತಿರುವದು ಜಗದೀಶರಿಗೆ ಸರಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ

‘ಶಾಂಭ, ವಿನಾಗೋಯ್ದು ಅಂತ ಈಚೊಂಡ
ಅಳ್ಳಾ ಇದ್ದಿರು, ಮಾದು ಪಣಸ್ತಾನೆ ಅನ್ನೆ
ಯೋಜೆನೂ ಇಲ್ಲ, ವಾರಿಜಿಗಂತು ಪನ್ಮೂ
ತಿಕ್ಕಾಕ್ಕಿಲ್ಲ, ನಿಂಗೂ ತಿಳಾಕಿರ್ಲಾ, ಮೃಕ್ಕಳಾ
ವಿನಂಡ್ಯತರೆ, ಅಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ದಿನ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಇದ್ದ
ಪೋಗೋನ ಅಂತ ಬಂದವೇ. ಮನೆಗೆ ಬಂದವು
ಇದ್ದನ್ನೀಲ್ಲಾ ನೋಡುಂದು ಏನ್ ತಿಳಾಕಿಲ್ಲ
ಯಾವಾಗ ನಿಂಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬತ್ತೆದೂ, ಹೋಗು ವಳಾ
ಅದೇನು ಕೇಮೆ ಪಟ್ಟೋ ಮಾಡೋಗು’ ಎಂದು
ರೇಗುವ ದ್ವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಾಗ, ಶಾಂಭವಾ
ಅಶ್ವಿಗೆ ಹ್ವಯದುನ ಮರ್ಕಳ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ತಪ್ಪಣಿನ
ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತನ್ನಸ್ವೇ ದೂರವಂತೆ ಗಂಡ ಹೇಳಿ
ರೇಗಿದಾಗ ರೋಷಪ್ಪಕ್ಕಿ ಬಂತು. ತನ್ನದೇನು ತಪ್ಪೇತ್ತ
ಇದ್ದಾಗಿ, ನಾನಾದರೂ ಏನು ಮಾಡಿದೆ, ಮರ್ಕಳ
ವಿಪಯಕ್ಕೆ ವಾರಿಜಾ ತಾನೇ ಬಂದಿದ್ದಿಂದ, ಬಂದಿದ್ದ
ಅಲ್ಲದೆ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರನ ಅಪ್ಪು ದೊಡ್ಡದ
ಮಾಡಿದ್ದ ಅವಲೋ ತಾನೇ, ಈಗ ಗಡ ಅವಿಗಿನ
ಅನ್ನದೇ ತನ್ನಬ್ಜುಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ರೇಗುಸ್ತಿರ್ಧಾರಲ್ಲಿ
ಇದು ಸರಿಸಾ? ನಾನು ಇನ್ನು ಅದೆಮ್ಮೆ ದಿನ ಈ ರೀತಿ
ನೆಮ್ಮೆದಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಇರುವುದು ನನಗೂ ಸಾಕಾರ
ಹೋಗಿದೆ, ಇವು ಇಂಗೆ ಆಡ್ತ ಇದ್ದೆ ನಾನು
ಅಪ್ಪಣ್ಣನೇ ನೋಡುಬೇಕಾಗ್ಗೆ ಅಂತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂಳು
ಅಂದಕೊಂಡು, ಈಗ ಎಲ್ಲ ಏರು ರಂಪಂ
ಮಾಡುವುದು ಬೇದ ಅಂತ ವಿರೆತ ತಂದುಕೊಂಡು
ಮುಖಿ ದಮಿ ಸಿಕ್ಕಿಂಡೆ ಒಕ್ಕನಡೆದಳು.

ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಹೇಳಲಾದ ಕ್ಷಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ
ಅಂಬಿಕಾ, ನಾದಿನಿಯಿರಿಷ್ಟು ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅಂತ
ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ನಿಥಾನವಾಗಿ ಮಾದು ಕಡ
ನೋಡಿ, ‘ನೋಡಿದ್ದು ಮಾದು, ಮನೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ
ಎಂಗೈ ತ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾಯಾ? ಇನ್ನು ಮಾದಂ

ಇರ್ಬೇಕು ಅಂತಿಯಾ? ಮನೆ ಎಂಗಿನ್ಸೈನ್
ಒಂದೇ ಮನವ್ಯಾಗೆ ಇರಾದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ದಿನಾ
ಇಗಾಡೆಗ್ನಿಂದ ಇರಾಕ್ಕುದು ಮಾಡು.
ಯಾಗ್ರಹ ನೆಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲ... ಮತ್ತು ಇಂಗೆ
ಬೇಳಿಯಾಕು? ಸುಮ್ಮೆ ಜಗ ಹೇಳಾಡು ಕೇಂಡಂತು
ಬೇರೆ ವಲೆ ಹೂಡ್ಲಿ. ವಲೆ ಮಾತ್ರ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ,
ವ್ಯವಾರ ಒಂದನೇ ಮಾಡ್ಲಿ, ಗೊತ್ತುತ್ತಾ...
ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ದಿನಾ ಕುದಿಯಾಕಿತ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ
ಇದ್ದ ವ್ಯವಾಗಿರೋದ್ದ ನೋಡ್ಲಿ. ನಾನು ಈ ಮನೆ
ಹಿರೀಕಳಾಗಿ ಹೇಳ್ತು ಇಷ್ಟಿ. ನಾನು ಹೇಳೋದ್ದ
ಕೇಳಿ ಎಂದು ಕಡ್ಡಿ ತುಂಡಾಗುವಂತೆ ಹೇಳಿ ತಮ್ಮನ
ಮನಪ್ಪೆಲ್ಲಾಸಲು ನೋಡಿದರು.

ಮನೆಯ ಈ ಸ್ವಿವೇಶದಿಂದ ನೊಂದುಕೊಂಡು
ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದನು. ಅಗ್ನಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರು ಹಾಕಿದ್ದು,
ಮಹ್ಯಳಲ್ಲಾ ಬೆದರಿ ಮೂರಕಾಗಿದ್ದು, ವಾರಿಜ
ಅಂಗಾಡಿದ್ದು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾಡುಗಳು
ಅಕ್ಕ ಹೇಳ್ತು ಇರೋದು ಆ ಕ್ಷಣಿಕೆ ಸರಿ ಏನಿಸಿತು.
ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಅಗ್ನಿಗೂ ನೇಮ್ಮಿದಿಯಲ್ಲ,
ಅಣ್ಣ ಅಕ್ಕ ಹೇಳಿದಂತಹಲ್ಲಿ, ನಾವೇನು ದೂರ
ಹೊಗ್ಗಿವ್ವಾ, ಒಂದೇ ಸೂರು ತಾನೇ, ಒಲೆ
ಎರಡಾದರೆನು, ವೃವಾರ ಒಂದೇ ತಾನೇ,
ಅಲ್ಲಾದರೂ ನಾವು ಒಟ್ಟೀಗೆ ಇತ್ತೇವಲ್ಲ ಅಂತ
ಆಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ, ‘ಸರಿ ಕಣಕ್ಕ, ನಿ ಏಷ್ಟಾಗಿ
ಅಗ್ನಿ. ಆಮೇಕಾದರೂ ಎಲ್ಲರು ವೃವಾಗಿತಾರಾ
ನೋಡಿ’ ಅಂತ ಸೋತೆ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಉಸುರಿ
ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಲು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೊರನಡೆದ.

ಜಗದೀಶರು, ಅಂಬಿಕಾ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ
ಒಟ್ಟಿರ ಮುವಿವನ್ನು ಒಬ್ಬರು ನೋಡಿಕೊಂಡರು.
ಮಾದು ಅಪ್ಪು ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಟ್ಟಿದ್ದು
ಇಬ್ಬರಿಗೂ ನಿರಾಳವೇನಿಸಿತು. ಹೇಗೆ ಈ
ಘಟನೆಯಿಂದಲಾದರೂ ಮನೆಯ ಉರಿ
ಕೆಂಡ ಮಾದುವನ್ನು, ಅವನ ನಿಥಾರವನ್ನು
ಬದಲಿಸುವರ್ತೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನೇಮದಿ ತರಿಸಿತು.

ಮಾರನೇ ದಿನವೇ ಮನಗೆ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟುವ
ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಮೊದಲೇ
ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ಎರಡು ಮನಗೆ
ಪನೆನು ಬೇಕು ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಿಂದ ಮತ್ತೆನೂ
ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವರಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಗೋಡೆ
ಬೇಗೆ ಎಧೂಬಿಟ್ಟು. ಮನಗೆ ಬಣ್ಣ ಹೊಡಿಸಿ
ಒಂದು ಬಳ್ಳಿ ದಿನ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾರದಿನ
ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಉಳಿಸಿದರು. ಅನ್ನ ತಮ್ಮುದಿರ್
ಮನದಲ್ಲಿ ವಿಷಾದದ ಭಾಯಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು
ಆ ಸಡಗರದ ದಿನ ಮಂಗಾಗಿದ್ದು, ಶಾಂಖವಿ-
ವರಿಜ ಮಾತ್ರ ಸಂಭೂತವದಲ್ಲಿದ್ದರು. ವಾಕ್ಯಾಂಗಿ
ಬೆರೆ ಬೆರೆ ಮನೆ ಅಂತ ಅರ್ಥವಾಗಿದ್ದರೂ
ಎರಡೂ ಮನೆಗಳ್ಲೂ ಓಡಾಡುತ್ತಾ
ಗುಳ್ಳಿಸುತ್ತಾ ಕಾಗಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೇನಕಳಿಗೆ
ಮಾತ್ರ ಸಲ್ಲ ಅರ್ಥವಾಗಿತ್ತು. ತಾನು ಐರುಗೆ

ମୁଦ୍ରା ଦେଖୁ ମାତ୍ରିଦ୍ଵାରା ଅମ୍ବୁ ଚିକିତ୍ସା
ମୁନିଷିଶୋରଂ ଜଗତାଦିକୋଣିଦ୍ଵାରା ରିଂଦ
ଅପ୍ରୁ, ଚିକିତ୍ସାନାୟ ବେଳେଯାଗୁପତି ମାତ୍ରିଦ୍ଵାରା
ଅତ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅଦ୍ଦକ୍ଷିଲା ତାନେ
କାରିଣିବାଗିବେଳା ଅମ୍ବୁ ନୋହୁ... ତାନୁ